

УДК 72.012:628.93:022

**ТРЕКОВІ СВІТИЛЬНИКИ ЯК ІННОВАЦІЙНЕ ОСВІТЛЕННЯ В
БІБЛІОТЕЧНОМУ СЕРЕДОВИЩІ**

Я. ПАЗНИК, І. БОБРОВСЬКИЙ

Хмельницький національний університет

Одним із аспектів у дизайні інтер'єру є освітлення, а у дизайні інтер'єрів бібліотеки, як багато функціонального закладу, цей аспект відіграє особливо важливу роль, тому що він, адаптується до сучасних вимог і потреб суспільства, є запорукою безпеки користувачів, створює відповідну атмосферу, ефективно комфортне середовище, та сприяє продуктивному використанню функціонального призначення бібліотеки.

Сучасні інноваційні засоби освітлення інтер'єрів громадського призначення, в залежності від функціональних вимог, пропонують різноманітні технології та дизайнерські рішення, які сприяють створенню енергоефективного та естетично привабливого освітлення.

Низкою переваг, які відповідають сучасним вимогам бібліотек у створенні універсального, багатофункціонального простору, з можливістю трансформації конструкцій та зміни геометричних розмірів і легкої зміни освітлення інтер'єрів, є трекові системи освітлення.

Використання трекових систем у бібліотеках змінює типові підходи в освітленні інтер'єрів на індивідуальний підхід, надає можливість точного, гнучкого регулювання та зміни локалізованого освітлення з урахуванням нагальних потреб різних функціональних зон, які в процесі експлуатації можуть змінюватись в наслідок трансформації простору не змінюючи основної електричної схеми, оскільки світильники можна легко переміщати та змінювати їх кількість за потреби, що сприяє ефективності у багатополярній діяльності бібліотеки та зручності обслуговування користувачів. Трекова система дозволяє отримати одночасно і загальне розсіяне освітлення, і місцеве функціональне освітлення і акцентне освітлення, для висвітлення важливих об'єктів на яких акцентується особлива увага. Світлові акценти у просторі також використовуються як засоби візуальних комунікацій.

Світлові треки можуть використовуватися як засоби об'ємно-просторової композиції для створення композицій із різних типів світильників споріднених стильовими характеристиками і різними способами освітлення у межах однієї трекової системи. Це дозволяє дизайнерам використовувати системи освітлення для створення функціональних інтер'єрів засобами світлового дизайну, а працівникам закладу створювати унікальні світлові патерни та актуальні акценти в інтер'єрі відповідно до тематичних заходів, які проходять за планом. Це перетворює статичний бібліотечний інтер'єр в живий динамічний простір.

Індивідуалізація освітлення в бібліотеці за допомогою трекових світильників дозволяє створювати адаптовані світлові сценарії відповідно до потреб користувачів та функціонального призначення приміщень.

Адаптовані світлові сценарії: Використання трекових світильників дозволяє бібліотеці створювати індивідуальні світлові сценарії для різних зон та обставин. Наприклад, для читальних зон може бути налаштоване яскраве та рівномірне освітлення для полегшення читання, тоді як для зони

відпочинку може бути обрано більш приглушене та затишне освітлення.

Оптимізація сприйняття: Індивідуальні налаштування освітлення дають можливість оптимізувати сприйняття тексту та навколишнього простору. Кожен користувач може самостійно налаштувати яскравість та кольорову температуру світла залежно від власних вподобань та потреб.

Коригування у реальному часі: Трекові системи можуть надавати можливість миттєвого коригування освітлення в реальному часі. Це особливо важливо в умовах змінного природного освітлення та різних заходів, які відбуваються в бібліотеці.

Індивідуалізація освітлення через використання трекових світильників дозволяє бібліотеці максимально враховувати потреби та комфорт користувачів, створюючи оптимальне освітлення для кожної конкретної ситуації.

Впровадження трекових світильників у бібліотечному середовищі є кроком до оптимізації енергоспоживання та створення комфортних умов для користувачів, що є надзвичайно важливим у сучасному світі, орієнтованому на сталу та інноваційну енергетику.

Використання світильників на основі LED-технологій для трекових систем в бібліотеці сприяє оптимізації витрат енергії та зменшенню впливу на навколишнє середовище. Це сприяє досягненню двох основних цілей: оптимізації витрат енергії та зменшенню впливу на навколишнє середовище.

Енергоефективність: LED-технологія відзначається високою енергоефективністю. Світлодіоди споживають значно менше електроенергії порівняно з традиційними лампами, при цьому надаючи яскраве та якісне освітлення. Це дозволяє скоротити енергетичні витрати бібліотеки, що є важливим аспектом в умовах стрімкого зростання цін на електроенергію.

Екологічна стійкість: Використання LED-світильників сприяє зменшенню впливу на навколишнє середовище. LED-лампи не містять шкідливих речовин, таких як ртуть та свинець, які є складовими традиційних світильників. Крім того, тривалий термін служби LED-ламп дозволяє зменшити кількість відходів, пов'язаних з їхнім обслуговуванням та заміною.

Таким чином, впровадження LED-технологій у світильники для трекових систем в бібліотеці є важливим кроком у напрямку створення енергоефективного та екологічно чистого освітлення. Це сприяє сталому розвитку та допомагає забезпечити оптимальні умови для користувачів бібліотеки, зберігаючи при цьому довкілля для майбутніх поколінь.

Використання трекових систем у бібліотеках є інноваційним підходом до створення нової концепції простору бібліотеки з новими сучасними інтер'єрами, з організацією оптимального комфортного освітлення, що забезпечує сприятливі умови для читання, навчання та досліджень, і створює переваги, серед інших систем освітлення у ефективному використанні простору, забезпеченні найкращих умов для фахової діяльності закладу і якісного обслуговуванню користувачів.

Досягаючи оптимальних параметрів освітлення, з використанням енергоефективних технологій ми створюємо умови, які сприяють продуктивній та приємній роботі у цьому важливому навчальному та дослідницькому середовищі, популяризуємо значимість бібліотеки, як просвітницького закладу.